

REDACTIA

Arad, Str. Aulich (Adam)

ABO MENTUL

Pentru Austro-Ungaria
de un an fl. 10; pe 1/2
an fl. 5; pe 1/4 de an
fl. 2.50 pe 1 lună fl.

N-rii de Duminecă pe
an fl. 2.—

Pentru România și străinătate:
pe an 40 franci.

Manuscrise nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Str. Aulich (Adam)

INSERȚIUNILE:

de 1 str. garsonă: prima-dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia oară 4 cr. și timbre
de 30 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Scrisori nefrancate nu
se primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Stările din Fiume.

Mai zilele trecute am reprodus și noi știrea, că primarul actual din Fiume, oșortunistul *Valentic*, fusese poftit de Széll la Budapesta, pentru a raporta despre stările de acolo. Informația oficială adăoga inadins, că „ministrul-president e hotărât a re-intoarce, pe timpul vacanțelor parlamentare, stările din Fiume în vechiul lor ogaș regulat“.

Pe semne la indemnul acestei știri, „Magyarország“ din săptămâna trecută publică din „emporiumul maritim“ al Ungariei două corespondențe pline de tânguire despre nerecunoștința *Fiumanilor*, cari pentru toată dragostea și jertfele de zecimi de milioane, pe cari le-a cheltuit „patria-mamă“ întru desvoltarea și înălțarea acestei „fiice-mărgăritar“ ale sale, le „răsplătesc prin ura față de tot ce are caracter maghiar“.

Eacă unele din aceste suspinuri crude“:

Expoziția ce o arangiasse acolo guvernul a făcut fiasco în urma „hulirilor“ și „subminărilor“, de cari era împartășită din partea ingraților această operă culturală; ba „n'auvici chiar acel succes moral, care se putea aștepta de la expoziție, căci micul industriaș, ațlțat prin publicări în foii, ajunsese așa zicând a crede, că ea înțește întru ruina lui. Se înțelege, că interesarea a fost slabă, ear' maghiarimea numai treptat-treptat simția amărăciune în contra acelei însoțiri, care nu se da înlatură dinaintea nici unui mijloc, numai și numai să de noue lovituri ideii maghiare“.

„Mai ales în două direcțiuni „maghiarofobii“ exploatază terenul, pentru a câștiga cât se poate de mulți adversari ai cauzei maghiare“; și foaia maghiară mărturisește cu durere, că „ucreează cu foarte mult succes“.

Și care sunt acele două direcțiuni sau terene, unde „ideia“ face așa triste experiențe? Tot ca și în „patria-mamă“: decadența întreprinderilor puse la cale de stăpânire. Acum 25 ani se începuse adevărată construirea portului din Fiume și acum, fiind pe isprăvite, direcțiunea puțin câte puțin abdice impiegaților, neștiind sau neputând a-i ocupa și după isprăvirea lucrărilor. Și această împregiurare „Maylenderiștii“ o exploatează minunat în contra patriei-mame... ațlțând necontentit și fără sfială în contra a tot ce este maghiar“, — se plânge patriotul fiuman și continuă:

„Urite zile vor mai urma atunci, când mulțimea de lucrătorime va rămâne într'adevăr fără muncă... Situația funcționarilor maghiari aici va fi atunci foarte anevoioasă.“

La a doua întreprindere spriginită de stat, la fabrica de hârtie, încă stau rău lucrurile, căci, cum zice corespondentul, „fabrica nu face de loc treburi bune, din contra ea regresează din an în an tot cu perderi mai mari;“

astfel că s'a văzut nevoită a da drumul la 230 lucrători numai în luna curentă Iulie.

Din cauza acestei „triste întâmplări“, bine înțeles, „ideia“ încă suferă tare, ear' corespondentul și-a ținut de datorință a le povesti publicului toate cele-ce se petrec „în acest margăritar al Coroanei ungare, care în loc să strălucească, se întunecă tot mai mult! Și, durere, toate acestea sunt adevăruri grave, care pricinuesc multe griji acelor ce trăesc aci și care se consideră ca fiind credincioși ai patriei“.

După această dureroasă tânguială, patriotul nu mai poate și, încălecând calul pustei, eacă cum îi dă cu pintenii:

„Nu se poate mai departe tolera munca de sobol, care decurge aici în contra maghiarimii; trebuie pus adată capăt acestei gingășii, cruțării. Bine, de guvernul încă odată ocașiunea, să arete încă odată (adeck: maghiarofobii) pretinsa apropiere, despre care au vorbit odată în cuvinte dulcegi. Să-și aleagă încă odată ei între ei primar și să auzim programul lui. Ear, dacă din nou va tăgădui jurământul de ascultare și de credință legilor ungare, — apoi să vină comisar regesc cu depline puteri, să se apuce cu mână energică de a stărpi răul, pentru a procura valoare ideii de stat maghiar și a arăta acestor cățiva conducători cu gura mare, cari lucrează cu mijloace a-cunse (alattomos), că alt vânt suflă pe țermurile Adriei“.

Urmând pe tonul acesta încă mai departe, ajunge la sfârșit a scoate următorul suspin:

„Noi cestia, cari departe de patria-ne dulce slugim cauza ei dreaptă și sfântă, încă tot ne mai încredem în viitor, căci, în adevăr, păcat de Dzeu ar fi, dacă stările de astăzi ar mai dăinui cățiva ani încă“.

Desigur Fiumanii, dacă nu s'au lăsat frânți de „caporalul de panduri al țării“, nu se vor spăria nici de procedările omului cu „legea, drept și dreptate“, fie că ar asculta ori nu de sfaturile nemângăiatului patriot-corespondent.

Afacerea Brankovici. O informație din *Vêrșet* vestește, că congresul bisericesc-național sârbesc, amănat, chiar înainte de a se fi apucat de lucru după câteva ședințe, încă la 6 August 1897, va fi convocat în curând, căci guvernul ungar s'a lăpădat de patriarhul Brankovici, desaproband procederea comitetului congresual, care vrea cu orice preț să facă mușama învinuirile ce apasă pe patriarh. Se vorbește, că Brankovici să fi rugat pe banul Croației, care e personă gratissimă la Curte, să intervină în favorul său. Dacă se duce Brankovici, va luceta a fi comisar regesc și bar. Nikolici.

Adunarea generală

Reuniunii învățătorilor din Diecesa Aradului

Moneasa, 3/15 Iulie.

Sosirea. Dela 1893, luna Septemvrie, când cu petrecerea (la manevra) în aceste părți a M. Sale Monarhului, nu s'a mai văzut între munții d'acel atăta Româniime. Dela *Șebis* trenul separat aducea cu sine ca la 400 Români, marea majoritate învățători, apoi preoți, protopopi, profesori și alți cărturari români de prin toate părțile Diecesei Aradului. Dela *Sânt-Ana* începând, cutreerând podgoria bogată, apoi valea frumoasă a Crișului, a Deznei și Mănioasei, n'a fost comună de unde să nu se urce cineva. Par' că ar fi fost o emigrare, mai ales că unii, credincioși bunului obicei românesc, n'au plecat la drum cu — traița goală!

În Moneasa sosim p'o ploaie strânică. Nu voiu uita tabloul primirii: pe veranda mare a gărei mulțime de lume, pe peron părintele Non sub o umbrelă mare... Noi însă umbrele nu prea aveam și așa cine să stea să asculte cuvântarea de bună primire (or' mai bine: sosire urtă!) a zelosului părinte?!... Ci o luarăm la fugă (mai ales cei fără umbrele și bagagiu) spre oteleurile din apropiere, unde numai bietul *Românul Bortos* (jumătatea comitetului, căci d-sa și părintele Non erau — comitetul de primire!) știe spune imbulzeala până a putut da flocăruia biletul de cameră. Curând ne-am așezat apoi cu toții (unii vor fi rămas ei și fără cameră!) și adunându-ne în sala de băi, să nu rămână de pagubă nimeni, dl Non avea și d-sa acum public pentru a-și pute rostii vorbirea.

Deschiderea conferenței. La masa lungă din sala apare dl *Teodor Ceontea*, însoțit de întreg biroul Reuniunii. Aplausele resună lung și tare și cu ton domol, președintele citește o disertațiune asupra *pietrii înțelepciunii* ce încă din vechime s'a constatat că numai prin școală se poate găsi. Face o comparație între valoarea culturii eline și celei romane și prin deducțiuni ajunge a stabili, cam care trebuie să fie caracterul culturii noastre, *ideala școlii române*? Disertația, îngrijit lucrată și basată pe suma principiilor după cari se călăuzesc pedagogii moderni, a fost primită cu aplause și în urma propunerii d-lui *Alexe Doboș* s'a hotărât să fie trecută în procesul verbal.

În decursul vorbirii d-sale dl Ceontea arată evenimentele petrecute delatima adunare generală încoaci, dându-se epresiune condoleanțelor pentru moartea Împărătesei-Regine și a metropolitului Miron. Se face cunoscută alegerea de metropolit a fostului nostru episcop și alegerea în locul lui a P. S. Sale *Iosif Goldiș*. La pomeniirea acestui nume ovațiunile s'au făcut mai multe minute. Aceleași ovațiuni se reînnoiesc când se citește adresa prin care noul episcop dorește adunării succes, asigurând pe învățători de tot sprigul său și dragostea ce o are pentru învățători, știind, ca fost profesor, să aprecieze misiunea ce o au învățătorii în sinul poporului.

Se citește adresa Reuniunii Caransebesene, care invită la adunarea generală ce se va ține în Orșova.

I-se fac ovațiuni entusiaste delegațiunii caransebesene compusă din d-nii Marcu, Ianculescu, Paliș, Liuba și Vidu.

Aceleași ovațiuni se reînnoiesc când președintele aduce cu plăcere la cunoștință că între oaspeții sunt și d-nii C. Gurban, Russu Șirianu, Dr. P. Barbu, I. Giorgia, I. Morariu, Turic, Lazar și alții.

În mijlocul unei tăceri solemne se ridică d. *Marcu*, secretarul Reuniunii învățătorilor din eparchia Caransebeșului, și după ce mulțumește pentru dragostea cu care a fost primită delegația carenebeșană, ține o cuvântare făcând icoana fidelă și frumoasă a emulațiunii și progresului ce se realizează prin emulațiunea dintre reuniuni.

Îndeosebi a fost remarcabilă acea parte a vorbirii d-sale, în care a arătat rolul reuniunilor învățătorilor chemați a împlini o misiune pe cât de măreață, pe atât și de grea. A vorbit cu aceeași vervă despre colegialitatea ce trebuie să se cultive între învățătorii diferitelor reuniuni, arătând cum în privința aceasta începutul s'a făcut la 1895, când cu iubileul de 25 ani a Reuniunii Caransebesene învățătorii din Eparchia Aradului au trimis delegați la sărbătorile date.

A terminat salutând Reuniunea învățătorilor noștri și dorind adunării generale succes splendid în toate ale ei lucrări (lungi și entusiaste aplause).

C. *Gurban*, protopop, mulțumește și d-sa pentru bunăvoința cu care sunt întâmpinați oșpeții veniți să vadă lucrările școlii națiunii. Felicită Reuniunea pentru ideea nimerită ce a avut să țină și adunării generale ambulante și mulțumește că întâia adunare de acest fel o ține în Moneasa.

Secretarul *Iosif Moldovan* face apelul nominal, după aceea președintele Ceontea presintă rapoartele privitoare la starea morală și materială a Reuniunii și despre activitatea-i de peste an.

În urma propunerii d-lui I. *Grofșorean* se aleg comisiunile pentru revizuirea raportului general (în persoana d-lor Givulescu, Tisu, Duma și a d-șoarelor Hermina Ciorogariu și M. Popovici), pentru revizuirea raportului casierului (Stana, G. Popovici dșoara Olariu), și a raportului bibliotecarului, (Popovici, Pêrvu și Munteanu).

I. *Tisu* citește o prelegere (din gramatică), asupra căreia ia cuvântul I. *Grofșoreanu*.

Președintele, autorizat de adunare, exprimă d-lui Tisu mulțumiri pentru zelul său.

Închide apoi ședința, la orele 3 și anunță a doua ședință pe mâine la orele 9.

Raportor.

Stări asiatice.

Monstruoasele tiranii, săvârșite de autorități administrative asupra atâtor oameni nevinovați în comitatul Comornului, sunt azi cunoscute în țeara întreagă. Acum, după-ce s'a descoperit acest păcătos secret oficial, tainuit mai multe luni de-a rândul, — încep să iase la iveală alte nouă, săvârșite în alte părți ale țării.

Una după alta se ivesc astfel de sentințe de-ale Curiei, cari constată stoarcerea de mărturisiri făcute

În chipul cel mai barbar asupra oamenilor nevinovați, și cari pronunță verdict de achitare pentru acușarii constrinși prin felurite torturi la recunoașterea de făpturi, pe cari nu le-au sevîrșit.

"Ügyvédok Lapja" din Budapesta serie tocmai într'un număr din urmă, că sub nrul 1356 din 7 Aprile a. c., Curia a trebuit să achite pe un anume Kles István de sub acusa de omor, pentru care tribunalul din Nitra îl osândise la temniță pe șase ani de zile. Curia l'a achitat pentru motivul, că nenorocitul om a fost siluit din partea temnițerului să mărturisească crima, pe care n'a comis-o, dar' a mărturisit astfel, numai ca să scape de tortura, la care era supus.

Printr'o altă sentență a sa din 16 Iunie a. c., Curia a aprobat un decis al Tablei regiști din Oradea-mare, care achitase pe un anume Dumitru Bulc, osândit mai înainte din partea tribunalului regesc la doi ani de temniță pentru aprinderi.

Motiv pentru achitare și în acest cas a fost, că gendarmii însărcinați cu "instrucția" au torturat pe nenorocitul acusat în chipul cel mai asiatic: "I-au legat mâinile de-asupra capului și astfel oare întregi l'au ținut într'un picior aplicându-l, în același timp, bătăi abia închipuite și brutalisându-l, cum numai gendarmii maghiari sunt capabili s'o facă. — Prin asemenea chip de "instrucție", foarte natural, că bietul om, ca să scape de cruzimile gendarmilor, a fost silit să se mărturisească vinovat, deși nu era.

Nici una, nici alta dintre aceste două sentințe ale Curiei, nu mai au trebuință de comentariu. Vorbesc ele destul de elocuent, și amândouă, împreună cu cazul dela Comorn, fac un tablou cât se poate de fioros despre chipul de instrucție al autorităților administrative ungurești.

Câte nu vor fi casurile de asemenea natură, sfinte Doamne, mai ales între nemaghiari! Dar' — acestea nu se știu, pentru-că acolo cu mult e mai gros vëlul, ce acopere tainele oficiale ale manevrelor administrative maghiare. Bar' foile ungurești numai atunci se vaieră și sbiară, când în special de ai lor e vorba.

DIN ROMANIA

Desvëlirea bustului Enăchiță Văcărescu.

Duminecă la ora 10 a. m. a avut loc în grădina Ateneului, desvëlirea bustului Enăchiță Văcărescu.

FOIȚA „TRIBUNEI POPORULUI“.

ULTIMELE SCRISORI ALE LUI JACOPO ORTIS (32)

Traducere de LUCREȚIA RUSSU ȘIRIANU.

Nu ți-am scris, pentru-că se lupta în mine o furtună vecinică de mânie, gelosie, răsbunare și dragoste. Atâtea patimi clocotesc în peptul meu, și m'au înăbușit și aproape m'au sugrumat. Nu puteam să scot nici o vorbă, și simțiam, cum durerea se petrifică în mine — și această durere tot mă stăpânește și îmi înăbușă vocea și suspinul, îmi usucă izvorul lacrimilor; — simt că abia îmi mai trăsc viața, și puțină putere ce o mai am, m'au doborât-o întunecimea și fiorii morții.

Adeseori mă necăjesc pe mine însumi că am plecat, și mă acuz de lașitate. — De ce n'au îndrăznit, să mă ocărăscă pentru patima mea? Dacă ar fi poruncit nenorocitei femei, să nu mă mai vadă, dacă m'ar fi răpit-o cu puterea, crez tu, că aș fi lăsat-o? Dar' să răspătosec eu cu ingratitudine pe un tată care mă numește prietenul său pe un bărbat, care adeseori mă îmbrățeșă cu emoție și îmi zicea: de ce, de ce, te-a legat soartea de noi, cel fără noroc? Să

Solemnitatea desvëlirii a fost deschisă printr'o cuvintare a d-lui V. A. Urechid, care a vorbit despre Enăchiță Văcărescu arătând marile sale merite literare și patriotice.

Cuvântarea d-lui V. A. Urechid, caldă și plină de un puternic entuziasm, a fost des întreruptă de aplauze îndelungate. După d-sa a luat cuvintul dl Grigore Tocilescu din partea Academiei Române.

După dl Grigore Tocilescu a mai vorbit dl C. Stăncescu, din partea Ateneului Român, depunând și o coroană. Dl Mihail Vlădescu a vorbit din partea Ligii, arătând meritele lui Enăchiță Văcărescu. Din partea societății Macedo-Române a vorbit studentul C. Naum.

Au mai vorbit studenții C. Arnăutu din partea societății istorice universitare. Popescu Pion din partea asociațiunei universitare, Petrescu din partea studenților în litere.

Bustul lui Enăchiță Văcărescu este făcut din bronz, ear pedestalul este de piatră. Are următoarea inscripție: „Enăchiță Văcărescu † Mai 1797.“

Singurele steagul Ligii și al societății Macedo-Române, erau.

Coroane au fost din partea Ateneului Român, a ministerului instrucțiunei publice cu următoarea inscripție: *Lui Enăchiță Văcărescu, Nemuritorul cinstitor al patriei și limbii Române.*

Uniunea interparlamentară.

D. V. A. Urechid a adresat următoarea scrisoare deputaților și senatorilor români, cari vor participa la Conferința din Cristiania:

Stimate Coleg,

Calea cea mai bună spre a merge la Conferința IX, din Cristiania, este via: Berlin-Warnemünde-Kopenhaga In 30 Iulie (stil noi) un vapor al Statului Norvegian, va duce pe interparlamentari, fără plată, dela Copenhaga la Cristiania. Persoanele cari sufer de boală de mare, pot lua calea mult mai scurtă maritimă, dela Warnemünde la Treblorg și de aci au calea ferată prin Göteborg-Cristiania.

Membrii conferinței cari vor sosi la Copenhaga în zilele de 26 și 27 Iulie seara vor fi primiți de colegul nostru dl Frederic Bajer, la Turist-Hotel (la 5 minute de gară). În zilele de 27, 28 și 29, diverse frumoase excursiuni în Danemarca. iar la 30 Iulie, plecarea batelului spre Cristiania.

Recepțiunea splendidă se va face parlamentarilor, sosind la Cristiania, cu batelul acesta.

Membrii cari vor să aibă asigurat hotel, în Cristiania, să facă cunoscut telegrafic la adresa aceasta: „Voldgiist konferenget inkvarterings bureau Storthinget-Kristiania.“

Cei mai mulți dintre colegii români vor pleca la 9 Iunie (stil vechiu) din București, via Berlin.

Primiți vă rog, expresia osebitei mele considerațiuni:

Președintele grupului român: V. A. Urechid

† C. Sturdza.

Sâmbătă a încetat din viață C. Sturdza, directorul școlii de poduri și șosele.

șosele, în urma unui anevrism. C. Sturdza este născut la anul 1855 în satul Țigănești, din județul Bacău. Este fiul lui Ioan Sturdza, fost președinte al Curței de Casație. A urmat cursurile școlii centrale din Paris până la anul 1881.

C. Sturdza a luat parte ca soldat voluntar în războiul dela 1877.

Ca inginer al statului a intrat în anul 1885.

La anul 1892 C. Sturdza a fost numit director al școlii de poduri și șosele.

Din Bucovina.

„Patria“ mereu confiscată. În numărul din urmă al „Patriei“ cetim: „Confiscările se țin lanț! Ultimul nostru număr a fost earăși confiscat; este al șasezesprezecelea în lunga serie a confiscărilor. De astădată a căzut pradă censurii nemiloase întreg articolul prim, care tracta despre penultima confiscare“.

Știri îmbucurătoare de la internatul de băieți. În Internatul Francisc Joseph din băieți români în Cernăuți, care se află sub conducerea profesorului C. Stefanovici, au fost internați 115 elevi în semestrul al doilea, și anume: 34 elevi de la școala populară, 53 gimnasiaști, 8 de la școala reală, 8 pedagogi, 4 agronomi, 2 de la școala cantorală și 6 meseriași. Din aceștia n'au core spus la finea semestrului al doilea nu mai doi elevi; ceilalți au primit note bune.

Rezultatul acesta este fără îndoială foarte îmbucurător și face onoare conducerii internatului.

Serbările de instalare.

Tinerimea română din Arad, ca secție a comitetului central constituit pentru araugiarea festivităților cu ocaziunea instalării nou-alesului episcop, a Ilustratății Sale domnului Iosif Goldiş, va arangia

Concert și petrecere de dans

Marți, în 1-a August st. n. 1899, la care are onoare a invita comitetul tinerimii: Ioan Rațiu, președint; Romul Rogiescu, vice-presid.; Ioan Moldovan, secretar; Vasile Avramescu, controlor; Axente Secula, vice-presid.; Iuliu Coste, secretar; Cornel Pavloviciu, casar. Vasile Arjoca, Alexiu Babescu, Sever Barbură, Valeriu Bejan, George Boamben, Teodor Burdan, Enil Coste, Aurel Crișan, Ioan Dejenar, Emil Doje, Aurel Grozda, Cornel Iancu, Cornel Lazar, Trifon Lugojan, Liviu Magdu, Vincențiu Marcovici, Valeriu Milovan, Petru Minișan, Ioan Niga,

Nerva Oncu, Virgil Pagubă, Silviu Pop, Cornel Popescu, Atanasii Popovici, Eugen Popovici, George Popovici, Nicolae Șiclovan, Dr. Iulian Suciu, Ilie Ursu, Augustin Venter, Nicolae Vulpe.

Petrecerea va fi în sala din pădurița orașului. Venitul curat e destinat în favorul „Asociațiunei naționale“ din Arad.

Concertul

dat cu concursul domnișoarei artiste Aurelia Clonca, pianistă, se va ține în sala hotelului „Crucea albă“.

Programa:

1. Chopin: „Rondo“ op. 16 a) Andante, b) Più mosso, c) Allegro vivace. Executat la pian de Aurelia Clonca.
2. Meyerbeer: a) „Lied des Pagen“ din opera „Hugonoth“. Cavalia: b) „Sărutul“, romanță. Cântate de d-șoara Felicia Boles, cu acompaniamentul d-nei Hermina Lazar, n. Papp.
3. Liszt: „Rapsodia nr. 12“, exec. de d-șoara Aurelia Clonca.
4. Schubert: „Impromptu“ op. 142 nr. 3. Cu cinci variațiuni, exec. de d-șoara Aurelia Clonca.
5. Liszt: „Rossignol“ (Privlighitoarea), esec. de d-șoara Aurelia Clonca.
6. Verdi. Fragment din opera „Il Trovatore“. Marșan: „Potpourri româneș“ (Al doilea). Executate pe violină de dl Silviu Pop, acompaniat de d-na Hermina Lazar, n. Papp.
7. Lubicz: „Rapsodie românească“ nr. 1 Esec. de d-șoara Aurelia Clonca.

Prețurile locurilor: rândul I 3 fl., rândul II.—IV. 2 fl., V.—X. 1 fl. 50 cr., XI.—XIV. 1 fl. Loc de stat: 50 cr. Locurile de marginați a 1 fl. 50 cr. Galeria: rândul I 1 fl.; rândul II. 50 cr. Inceputul la 5^{1/2} oare seara.

Toți acei domni și stim. familii, cari poate din eroare n'au primit această invitație, sunt rugați a se considera ca invitați pe calea aceasta, eventual a se adresa la dl Ioan Moldovan, officiant la banca „Victoria“.

Din tractul Albei-Iulia.

Prestigiul, onoarea și existența bisericii noastre au susținut-o bărbații din cler și din popor, cari din iubire cătră biserică și neam s'au nisuit pe întrecute ca să fie la înălțimea chemării și demnității ce ocupă în biserică noastră.

Nu e mai trist și mai dureros pentru biserică și națiune, decât când bărbații puși și angajați a apăra interesele bisericii, nu pricep sau nu voiesc să fie la înălțimea chemării lor.

Dragostea cătră biserică și neam o sădeste în inima fiecărui om școala și biserică prin factorii lor: pentru tinerime adecă școala e chemată a forma caractere bisericesti; ear' pentru poporul de rind biserică însași prin preoții săi.

Pentru-că tinerimea noastră ce studiază pe la școlile străine să poată fi adăptată cu învățăturile bisericii noastre și pentru-că să se sădesească într'înă dragostea cvenită cătră biserică, unii oameni puși spre acest

expun eu la rușine și persecuție o familie, care sub alte impregiurări ar fi împărțit cu mine fericirea și nefericirea lor? Și ce să-ți fi răspuns când îmi zicea oftând și implorător: Teresa e flica mea? Da, îmi voi pe trece restul zilelor mele în remușcări și singurătate: dar' voi mulțumi acelei mână infricșătoare și neșigure, care m'a smuls din prăpastia în care aș fi tras cu mine și pe acea fată nevinovată. Ea îmi urma și eu ca un tiran mergeam mai departe, oprindu-mă câte odată și întorcându-mi capul, ca să văd dacă urmează pașilor mei sălbateci, — și ea îmi urma; dar' eu în inima fugijată, cu puteri slăbite. Ce? Nu sunt eu seducătorul ei? — Și să nu fug pe veci dinaintea ei? O, de m'aș pute ascunde de universul întreg și să-mi deplâng nefericirea! Să deplâng suferințele acestei ființe divine, și să plâng că am preamărit-o!

Nimeni nu știe ce secret zace aici în intern. — Nimeni nu știe de unde vine această sudoare rece instantanee — acești fiori — aceste tânguii, cari vin până la mine din pământ în fieceare seară și mă strigă — și acel cadavru — nu sunt eu ucigaș, o Lorenzo, și totuși îmi zace pe suflet un omor.“

*) Cătră sfârșitul cărții într'o scrisoare datată din 14 Martie, va afla cetitorul, de ce nenorocitul tânăr vorbește adese-ori de remușcări pentru un omor.

Abia se face ziuă și deja mă gândesc să plec mai departe. O, de câtă vreme mă găsese aurora dimineții într'un somn infernal! Noaptea nu găsesc odihnă. Cu puțin înainte mi-am deschis ochii, strigând și uitându mă impregiur, par'că ar fi stat căleul de-asupra capului meu. Când mă deștept, simt spaimă, ca un criminal, care are încă mâna udă de sânge. Rămâi cu bine, rămâi cu bine. Plec mai departe. Îți voi scrie încă azi din Bologna. Mulțumesc mamei mele. Roagă-o să binecuvinte pe sormanul ei fiu. Dacă mi-ar cunoaște toată starea! Totuși să nu-i spu; să nu-i mai faci răul noș lângă cele vechi.

Partea II.

Bologna, 14 Iulie, 10 ore.

Vreal tu să veși o picătură de balsam în inima prietenului tău? Atunci cere dela Teresa portretul ei și dă-l lui Michel, pe care l' trimiți la tine cu însărcinarea să nu se întoarcă fără răspuns. Du-te în persoană în munșii Eugenaici: poate nenorocita are nevoie de cineva, care să plângă cu ea. Cetește-i unele fragmente din epistolele ce ți-le-am scris în delirul patimei mele. Rămâi cu bine! Vei vedea pe mica mea Isabella, sărut-o de miș de ori

în numele meu. Dacă nimeni nu se mai gândeste la mine, ea poate mai vorbește de Iacopo al ei. Ah, amicul meu! La cine să mă întorc în aceste zile de suferință, cari m'au făcut nelcrezător față de oameni; pe cine să se bazeze această inimă arzândă care vrea să iubească, dacă nu pe această fetiță, care nu e încă stricată prin experiențe și interese, care asemenea dintr'o simpatie secretă m'a inundat de atâteaori cu lacrimile ei nevinovate? Dacă voi afla într'o zi că ea nu mai vorbește de mine, crede-mă că voi muri de durere. Tu însă, Lorenzo al meu, spune-mi: vreal să mă pārăsești și tu?

Prietenia, acea patimă dulce a tinereții, singura mângăere a nenorocitelor, se recește în fericire. O prietenii, o preteții! Pe mine nu mă vei perde până-ce nu voi pleca în mormânt. Adeseori încetez să mă mai tângui de fatalitatea mea, căci fără aceasta poate n'aș fi demn de tine, pentru-că inima mea n'ar fi capabilă să te iubească. Dar când nu voi mai fi, si tu vei moșteni dela mine caliciul lacrimilor — o atunci nu mă căuta alt prieten, decât pe tine însuși.

scop foarte puțin sau de loc nu se interesează, ca să-și facă datoria față de tinerimea școlară

Biserica l-a învrednicit cu cinstea de a fi luminătorii fiilor ei, iar ei se fac propagatori ai întinerirecoului, ca să nu zică diavolii.

Astfel la școlarii români dela gimnasiul ung. din A. Iulia, după cum m'am informat, nu s'a ținut nici o prelegere din religie în decursul anului trecut școlar.

Nu știu cine e cauza acestui păcat: Preavener. Consistor din Sibiu, că n'a numit catehet pentru acest gimnasiu, ori catehetul, care nu s'a simțit apt pentru a pute propune religia?

O! un o! laltă, e destul de trist și rușine pentru noi, dar mai rușine; că la finea anului școl. păr. Rusan, fiitorul (?) protopop al A. Iulia a dat atestate studenților, fără-ca să se fi ținut măcar o prelegere din religie.

Nu mă pot mira din destul cum de. Preavener. Consist., știind astfel de irregularități ce se petrec în tractul nostru, cum de nu dispune întregirea tractului. Sau poate nu re ține de vrednicia să avem în fruntea tractului alt conducător decât pe păr. Rusan?

Cred că Preavenerabilul Consistor, împreună cu noi, recunoaște, că pas greșit a ideat, când a numit pe păr. Rusan de administrator protopopesc pentru tractul nostru.

Sperăm, că Înaltpreasfinția Sa Mețianu, va lua grabnice dispozițiuni, ca tractul nostru, chiar și peste viaa păr. Rusan, să se întregască, ca astfel neorânduțiile se dispare. Doe Dumnezeu, ca așa să și fie!

X.

O CARTE DE MARE FOLOS.

„In direcțiunile societăților noastre pe acțiuni s'afirm reprezentate toate clasele sociale: preoți, advocați, profesori, proprietari, comercianți și până la simplul plugar, care de abia e la stare a-și subscri numele.

„Dacă vom cercetăa cum, întră cât toți aceștia posedă recerutele cunoștințe de specialitate, va trebui să constatăm, că numărul acelora, cari cunosc temeinic întreprinderea la conducerea căreia participă, este de tot minimul. Din contră, cel mai mult, abstrăgând de la alte cunoștințe, chiar și legea comercială o cunosc mai mult după nume. Dar și aceia, cari cunosc și au studiat chiar legea comercială, încă se vor pute orienta numai cu greu în privința sferei lor de activitate, a drepturilor, datorințelor și responsabilității lor, fiind că în decursul timpului s'au adus numeroase decisiuni curiale, pe cari e aproape imposibil a le ține toate în evidență.”

Aceste considerațiuni, expuse în prefață, au îndemnat pe dl Constantin Popp, funcționar la centrala bancă „Albina” din Sibiu a ne da într-o perfectă traducere valoroasa carte a dlui Alfred Kormos din Budapesta, intitulată „Drepturile, datorințele și responsabilitatea membrilor de direcțiune” (Sibiu, 1899. Tipogr. archidiocesana, cuart mare, broș. 186 pagini). Dl Popp, prin eminența sa traducere, a îmbogățit literatura noastră economică cu un op de mare valoare și de un folos practic pentru toți cari sunt astăzi puși la cărma institutelor noastre financiare și comerciale, precum și peste tot pentru oficial, care are lipsă de un temeinic și sigur sfătuitor în cheșunții administrative de bancă sau de societăți comerciale pe acți.

Comentările clare, precise și amănunțite ale paragrafilor legii comerciale ungare, referitoare la organizațiunea direcțiunilor societăților pe acți, la procedura și exercicierea dreptului reprezentativ al direcțiunii, la responsabilitatea, la amendele, pedepsele, dările și competențele care le prescrie legea: lămurăsc pe doplin tema tractată. Paralelele trase între legea com. ungară și între legile de aceeași natură ale statelor străine, părerile celor mai renumiți juriști și bărbați de specialitate, intercalate în text, decisiunile curiale cele mai recente: completează și clarifică cele mai grele și mai controversate chestiuni în materia de față.

Nu putem deci decât să recomandăm cu toată insistența această carte de mare folos atențiunii inteligenței noastre, sperând, că muncă dlui Popp va fi răsplătită după meritul ce d sa și-a câștigat prin publicațiunea acesteia.)

B—a.

*) Cartea se poate procura direct dela autor pentru prețul de 1 fl. 50 cr. plus portul postal.

NOUȚĂȚI

Arad, 18 Iulie u. 1899.

Castelul regal din Buda, precum spun foile maghiare, a fost asigurat zilele acestea la un institut maghiar până la sumuțița de douăzeci și patru milioane coroane, prețuit fiind numai arangamentul din lăuntru la trei milioane.

Dintre noii funcționari ai comitatului nostru, protofiscul Dr. Keresztes Gyula și-a ocupat postul Vineris trecut, în prezența vicișpanului și a protonotarului; ear' noul prim vice-notar Nicolae Mladin și nou-alesul prețor la Borș Șebis, Dr. George Popa, vor intra în funcțiune la 1 a August a. c.

Săcuii se prăpădesc! Pe lângă epidemia maghiarisării, cea mai mare grije, care frământă azi creeri Maghiarilor, este soartea Săcuiilor. Câte n'au făcut pentru mântuirea lor și guvern și societatea maghiară! Cu toate acestea totul e de geaba. Săcuii se prăpădesc și pace. Nu e chip de mântuire.

Tochmai acum secretarul camerei comerciale și industriale din săcuime, Szakáts Péter, a scos într-o broșurică raportul anual despre truda ce camera și-a dat într-u salvarea nobilei ginți săcuiești. „Acest raport — zice „Pesti Napló” — „ne zugrăvește un tablou înfiorător despre dimensiunile emigrării săcuiești. După-cum arată conspectul oficiilor de vamă de la granița României, în anul trecut 67.982 de inși au trecut în România și numai 60.575 s'au reîntors acasă. Numărul celor perduți se urcă deci la 7.407 într'un singur an; ear' în cel din urmă opt ani România a înghițit 38.000 de Săcui. Singur numai din comitatul Treiscaunelor s'au dus 5526, din cari 1530 de suflete acolo s'au pierdut în România, într'un singur an. In față unui pericol atât de mare pentru țeară — continuă numita foaie — o corporațiune mică, ori și cât de mult s'ar sforța, — fără puternicul sprigin al guvernului și al societății nu poate să ajungă la nici un rezultat. Ea poate să amâne catastrofa de pe o zi pe alta, poate să ușureze icf-colea lucrarea pornită, dar' singură de sine nu poate să scape de la perire întreg pământul săcuiesc. E vremea, ca iute și de grabă să se ia cele mai întinse dispozițiuni și să pasim cu toată energia pentru salvarea săcuimer.” — Așa efrțește „Pesi Napló”.

Și în adevăr, te cuprinde mila de bieții patrioți, vâzându i sbuciumându-se într-o muncă atât de — sisifică.

Epopee musicală românească. Dl Juarez Movilă lucrează o epopee musicală românească, cu teme naționale. Noua sa lucrare poartă titlul de: „Simfonia rășbionului din 1877”. Originalitatea temelor noastre naționale, subiectul istoric al lucrării, modul de orchestrare și cu deosebire inovația introducerii instrumentelor musicale românești într-o simfonie, — scrie „Drapelul” — vor produce de sigur mare senzație la expozițiunea din Paris, unde dl Movilă va face să se execute lucrarea sa.

„Teoria Dramel”, valorosul op literar didactic, scris de dl Dr. Iosif Blagu, zelosul profesor dela gimnasiul român gr-or. din Brașov, se afă de vânzare și la a ministrățiunea ziarului „Tribuna Poporului” în Arad, de unde se poate procura pentru prețul de fl. 180, plus portul postal de 5 cr. la exemplar. — „Teoria Dramel” este, în adevăr, o carte de valoare, care cu plăcere și cu mult interes poate fi cetită de fiecare membru al societății culte.

Dl Bontilă despre „focul etern” eată ce scrie în broșura sa:

„Ca focul etern ține tote corpurile în Ceri, și pe pament l' putem cunosce și

cand trasesce, atunci aerul se despică și noi vedem o Zare focosa spaimentatoare. Deci nori compusi din Aer și apa în Turbaria lor revolutionara se bat unii cu alți, ear facatoriul lor poteria Dzeiri trimite trasnetul în urma caruia vine fulgerul spaimantator din focul cel vecinic acesta sparge nori umpluți cu apă i adapa pământul ca se ne hrănescă; Deci gresita e pareria ca prén frecaria nori lor sa nasce fulgerul, din cauza ca nori contin apa, ear fulgerulu contine foc, și asa ambele într'olalta nu sent; de acea fulgerul vine din focul etern, eara norul ca balon contine apa, asa doă balone umplute cu apa prin frecare nu pot provoca foc caci ambele sunt de natura mole, ear noi scim ca numai do a obiecte tari prin frecare provoca schentea de foc. (adeca otiei și peatra.)

„Mereu vezend dovedile si vom recunoscce ca focul etern e acela carele hrănescce sorele noastre, si de aci vedem ca Dlu Faye se în sala (vrea să zică: se țrăgală Red.) sustinend ca sorele cesaurădia, ear pământul persindul seva reci vegetalia va moșta si lumina va peri.

„Eu sustin ca sorele seva nutri vecinic dela focul etern, tot asa cum se nutrește aerul și apa, omeni și tote dobitocele arbori si tota erburile dela poteria facatoriului Dumnezeu au pus în sistemul lor si semanti eterna de vetiure.

Va să zică a restarnat teoria pe care atăția învțăți, ca și Faye, o crezaseră privitor la fulger și trāznet. S'a ispravit cu teoria electricității din atmosferă, precum și cu teoria că dela soare ne vine căldura ci toate (și soarele!) se hrănesc dela focul etern, despre care părintele Bontilă ne asigura că e—vecinic (d'alai și zice etern)... Ear cum devine chestia aceasta, cititorii vor vedea o mâne!

Catastrofă pe apă. Sa vestește din Cheston, că Vineri noaptea s'au aprins pe riu Nipru două mari corăbii încărcate cu petrol, producând un foc urias și pricinuid moarte și pagube mari. Doisprezece oameni au perit în foc și cinci inși sunt greu răniți în urma arșurilor primite.

ULTIME ȘTIRI

Evenimentele din Belgrad. Arestările se țin lanț; cele mai noue sunt: Milyković, comerciant cu lemne, la care s'a făcut ei percheșiție domiciliară; Vlad Bošković, advocat, ginere al presidentului societății de navigațiune fluvială Cirković, care și el este un fruntaș al partidului radical și de prezent petrece în Karlsbad; judele de instrucție l'a provocat telegrafic a veni imediat la Belgrad, căci altfel i-se va pune sub secheștru întreagă averea.

Mai departe au fost arestați: Brkić, fost deputat radical, în Cladova; Marolinac, advocat în Tyupria; prota Brokorjević, în Ivanici, cu mai mulți locuitori din acest oraș; Dr. Nikolić și Dr. Vlad. Georgievici, amândoi medici în Belgrad și fruntași al partidului radical; Milan Petrović, profesor gimnasial.

Expulsat din Sârbia este ziaristul Radosavljević, din cauza corespondențelor sale ce trimite „Zastavei” din Novi-Sad, despre atentat.

Destituțitul reprezentant sârbesc în Petersburg. gen. Gruici, nu se va reîntoarce în Sârbia, precum a fost provocat de cătră judele de instrucție, cu amenințarea că i-se va sista pensia militară. El va rămânē deocamdată în Petersburg; cercurile oficioase l'au asigurat, că guvernul rusesc va protesta contra eventualēi lui arestări.

Duminea trecută a căutat să fie prezentată în audiență la regele Alexandru o deputație a soțiilor, ai căror bărbați au fost arestați pentru a se plânge contra privegherii ce se făptuește, la porunca guvernului, peste casele și familiile lor, precum și în contra modului de purtare din

partea poliției, care se poate numi în adevăr brutală.

Regele Alexandru n'a primit deputația. Deputația s'a dus apoi la însăreinatul de afaceri al Rusiei, Mansurov, rugându-se ca Rusia să iee sub scutul seă pe cei întemnițați. Mensurov a declarat deputațiun-i, că el, ca reprezentant al unei puteri străine, nu poate face nimic pentru Pasici și soții lui.

A estatul văr al prințului din Munte-negru, Blajo Petrovici, a fost eliberat, dar imediat și expulsat, cu familia cu tot, chiar fiindu-i soție grea bolnavă. Deocamdată e în Zembin; dar merge să se stabilească în Viena.

Belgrad, 17 Iulie. Poliția de aici a arestat 24 lucrători sârbi originari din: Sârbia-veche, Macedonia, Bosnia și Austro-Ungaria; toți au fost duși cu escorta la bunițele fortăreței din Belgrad.

Toți lucrătorii străini fără muncă au fost expulsați din Sârbia.

Berlin, 17 Iulie,

Se pare, că guvernul sârbesc totuși a cedat influinței din afară, privitor la măsurile ce le a luat în afacerea atentatului; primul pas în această privință este eliberarea lui Blajo Petrovici.

Paris, 17 Iulie. (Informația „Agenției Havas”). Postul president al camerei civile la Curtea de casație și procurorul general al Republicei în timpurile lui Boulanger, Quesnay de Beaur-paire declară din nou, că are în mâni mărturisiriile unei persoane, care dorește să apară înaintea tribunalului militar din Rennes. Persoana respectivă i-a descoperit, că Dreyfus, încă înainte de 1894, făcea spionagiul în folosul unei puteri străine și că a stat în legătură cu spionii altor puteri.

Purtând neîncredere față cu aceste desveluiri făcute mai întâiu prin viu graiu, a cerut să i-le depună în scris persoana respectivă, care o și făcuse, dar documentul a fost prins (de cine?), astfel că a primit numai o copie a lui. Persoana respectivă a asigurat pe Beaur-paire, că de când cu disparițiunea documentului, ea este mereu urmărită și priveghiată.

ECONOMIE.

Grâne.

		17 Iulie.		
		Arad:	B.-Pesta:	
Grâu	Iun fl.	8.50—8.80 fl.	9.55—9.80	
„ mai slab	„	8.20—8.30 „		
„	Oct.	— — „	8.55—8.83	
Cacuruz	Iulie	4.45—4.65 „	4.77—4.80	
„	Aug.		4.72—4.83	
Orz vechiu	„	5.60—5.80 „	6.15.—7.—	
„ nou	„	4.60—4.70 „	5.55—5.57	
Săcară	Iun.	6.50—6.70 „	6.90—7.15	
„ pe	Oct.	7.50—7.70 „	6.84—6.97	
Ovșs	Iun.	4.90—5.— „	5.85—6.00	
„	Oct.	— — „	5.51—5.52	

Porci:

(Piața Steinbruch)

8 Iulie.

		Unzare; greutate:		er. p. kg.
bătrâne	320—380 kg.	40—42.		„
țigăre	320—390 „	44—44.5		„
„	250—390 „	44—45		„
„ până	250 „	45—46		„
mijlocie	240—260 „	47.5—48		„
Române	— — „	— —		„
Sârbesti	„	44.—46		„

Editor: Aurel Popovici Barciuanu.

Redactor responsabil Ioana Răssu Sîrbanu

Biblioteca Noastră
Apare în Caransebeș.

Director: E. Hodoș.

Au apărut:

- Nr. 1 S. S. Secula, Realități și Vișări, novelete
  - Nr. 2. Iosif Bălan, Iancu de Hunyad.
  - Nr. 3—4. G. Coșbuc, Versuri și Proză, cu potretu autorului.
  - Nr. 5. Gr. M. Alexandrescu, Fabule alese.
  - Nr. 6. N. Macovișteanu, Dela Sat, piesă teatrală pentru popor,
  - Nr. 7. Zotti Hodoș, Intocmai! comedie franceză.
  - Nr. 8—9. O. G. Lecca, Istoria Țiganilor, cu potretu autorului.
  - Nr. 10. E. Hodoș, Convorbiri Pedagogice.
  - Nr. 11—12. E. Hodoș, Cântece Bănățene, cu răspuns dlui Weigand
  - Nr. 13. E. Hodoș, Cântece Cătânești, cu portr. lui T. Doda.
  - Nr. 14. G. Crăciunescu, Copii de găsit, snoave, cu potr. autorului.
  - Nr. 15—17. Ios. Bălan, Numiri de localități.
  - Nr. 18—22. Zotti Hodoș, Poftă bună! Carte de bucate.
  - Nr. 23—26. P. Drăgălina. Din Ist. Banatului Severin I.
- Nrele viitoare: Din Istoria Banatului Sev. de P. Drăgălina.

P. II. Severinul sub principiul Transilvaniei până la căderea sa în mâinile Turcilor (1658).

P. III. Resboaiele între Austria și Turcia pentru eliberarea Severinului

P. IV. Înființarea regimentului valaho-illiric, mai târziu romano-banatic nr. 13. (1767—1872),

Partea I. a apărut.

Celelalte au să apară pe rând. *Cei ce doresc să li-se trimită, sunt invitați a ne înștiința, ca să știm câte exemplare să tipărim.*

Directia.

Conferințele învățătoresți, este titlul unei cărți de 212 pagini apărută în tipografia arhiepiscopala din Sibiu. Conferințele învățătoresți din arhiepiscopia ortodoxă română a Transilvaniei ținute în 18/30 și 19/31 August 1898 sunt publicate de comisarul consistorial. La sfârșit se află trei lucruri mai bune și anume: „Istoricul treptelor formale, respective metodice, ale învățământului.” „Istoria naturală în școala populară” și „Remunerațiunile și pedepsele în școală!”

A apărut „LITURGIA sfântului Iovă Crisostom” de Nicolae Ștef, inv. în Arad, ediția II. pentru cor mixt, cu mai multe priceșne, irmoase, și un adaus de cântec național. — Prețul unui exempl. 4 fl. pentru preparanți 2 fl. 50 cr. plus 10 cr. porto postal, ear' legat cu firme 50 cr. mai mult; se află de vânzare la administrația „Tr. Pop.”

Monografia comunei bisericesti române gr.-or. din Cetatea Brașovului. Sub acest titlu și cu ocaziunea sfințirii bisericei

nouă a Sft. Adormiri din Brașov-cetate părintele protopop, dl Bartolomeiu Baiulescu a scos de sub tipar un op istoric local, care, compus pe baza unor documente (în număr de 118) originale de un interes nu numai local, ci și de interes general românesc, conține monografia acestei comune bisericesti de la anul 1786 până în ziua de astăzi. Prețul acestui interesant volum de 276 pagini, tipărit pe hârtie fină, în octav mare, cu 11 ilustrațiuni, — este numai 1 fl. Opul se vinde în folosul bisericeii și e depus spre vânzare: la librăria I. Curcu, la firma Nepoții Eremia, la epitropul bisericeii Teodor Spuderca și la autorul, în Brașov.

Cartea plugarilor de Ioan Georgescu costă 25 cr.

Cea dintăiu se poate procura dela Tipografia Diecesană, din Arad, cea de a doua dela Tipografia „Aurora” din Gherla.

„Taina celor 12 Vineri mari de peste an și rugăciune pentru vremuri grele” este titlul unei broșuri, ce a apărut la institutul tip. „Minnerva” din Orăștie, edată de d-nii Iosif Tabăcariu și Ilie Turdășan.

Prețul 10 cr. Doritorii a o avea, să grăbească cu procurarea.

„Românii Săceleși”, cauzele decadenței lor economice și mijloacele de îndreptare. Disertațiune de Ioan I. Lapadat, tipărită de „desp. Brașov al Asociațiunii”. Broșura vrednică a fi cetită și în alte părți, nu numai în Săcele.

„Drepturile, datorințele și responsabilitatea membrilor de direcțiune”, de Alfred Kormos, trad. de Constantin Pop, funcționar la „Albina”. Carte foarte importantă pentru membrii din direcțiunea tuturor institutelor de bani și a ori-cărora societăți pe acții. Costă 1 fl. 50.

Carte de bucate

A apărut în „Biblioteca noastră”

Poftă bună!

Carte de bucate de Zotti Hodoș Atragem atențiunea cetitorilor asupra acestei cărți, care conține sub 420 de numere, peste 600 de rețete și anume cele mai bune rețete din bucătăria practică și moderna. Această carte să poate întrebuița în orice gospodărie românească. Partea cuprinde atât rețetele bucatelor celor mai simple cât și rețete de bucate mai complicate; și adică: Supe, Ciorbe, arsiete postate, rosoluri, aspiciuri galantine, fripturi naționale și franțuzești, torte, parfouri înghețate, ceaiuri, lichieri etc. etc.

Prețul 70 cr. plus porto 5 cr. se află de vânzare la Dna Zotti Hodoș. Caransebeș.

Invitare la abonament

Deschidem prin aceasta abonament pe Quart. III respective semestrul II. 1899 la

„TRIBUNA POPORULUI”

Condițiunile de abonament, însemnate și în fruntea foii, sunt cele următoare:

În Monarchie:

- Pe un an . . . . . fl. 10.—
- Pe 1/2 an . . . . . „ 5.—
- Pe 1/4 an . . . . . „ 2.50
- Pe o lună . . . . . 1.—

Pentru România și străinătate.

Pe un an . . . . . franci 40.—

NUMERII DE DUMINECA

pot fi abonați deosebit, ca foaie pentru popor, cu 2 fl. pe un an, având o întindere de 8 pagine: cele 4 paginale foii de zi, plus un adaus popular de 4 pagine.

Administrația

„TRIBUNA POPORULUI.”

Imprumuturi ieftine pe amortisație

Recomand în atențiunea on. proprietari de pământ și proprietari de case în Arad-centru, că prin mijlocirea mea pot obține până la cele mai mari sume și pe lângă condițiuni foarte favorabile

imprumuturi ieftine amortisaționale cu amortisație de 15—50 ani.

Nu comput înainte nici un fel de remunerație, convertesc datorii vech, de asemenea la dorință anticepez de la mine cheltuelile de intabulare.

Provocându-mă la faptul, că de mai mulți ani la foarte numeroși inși i-am implinit spre cea mai mare mulțumire a lor trebuințele de imprumuturi, rog cu toată stima pe on. domni proprietari de pământ și proprietari de case, ca în propriul lor interes cu deplină încredere să se adreseze mie cu afacerile lor de Imprumuturi.

Imprumuturile sunt pe camete de 4/0 4 1/2 și 5/0

pe lângă amortisare corespunzătoare din capital

Institut de imprumut pe imobile și moșii 220 39—56

Szűcs F. Vilmos

ARAD, Fő-ut Nr. 5, vis-à-vis cu moara Széchenyi.

„CONCORDIA”

Societate comercială pe acții,
Sibiu.

386 12—8

pune în vânzare

UN VIN EXCELENT

garantat curat, cu prețul de

40 cr. Litrul!!

Se potrivește admirabil cu ape minerale!

Cumpărați și cetiți!

„Din vremuri apuse”

amintiri din vremurile eroice ale vieții noastre naționale

Iudita Secula născută Truța.

Prețul 1 coroană.

Se poate comanda prin Administrațiunea ziarului

„Tribuna operului”